

นักบัญชีจะพัฒนาอย่างไร? ให้ล้ำหน้า AI

AI

การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีเข้าสู่ยุค Digital ทำให้เกิดผลกระทบต่อบุคลากรและผู้ประกอบการตลอดถึงผู้เชี่ยวชาญต่าง ๆ โดยเฉพาะ AI หรือปัญญาประดิษฐ์ที่ถูกกล่าวถึงอย่างมากมายว่าจะเข้ามาแทนที่มนุษย์

หลาย ๆ ครั้งผมได้เข้าร่วมประชุมกับบุคลากรอาชีพอื่น ๆ มักจะได้รับคำถามว่า “คุณรู้ไหมอีกไม่นานนักบัญชีจะต้องตกงาน เพราะ AI จะเข้ามาทำงานแทน” ช่วงแรกผมยังไม่ได้ศึกษา AI จึงเกิดความวิตกกังวลว่าถ้า AI มีผลกระทบต่อนักบัญชีซึ่งมีสมาชิกทั้งผู้ทำบัญชีและผู้สอบบัญชีประมาณ 80,000 รายเศษ ยังไม่รวมนิสิตนักศึกษาที่จบมาในแต่ละปีอีกจำนวนเรือนหมื่น ผมและคุณชัยยุทธ อังศุวิทยา (ผู้ช่วยเลขาธิการสภาวิชาชีพบัญชี) ได้ปรึกษาเพื่อเตรียมการว่าจะพัฒนานักบัญชีอย่างไรจึงจะล้ำหน้า AI ซึ่งจะทำให้ นักบัญชีไม่มีวันตกงาน จึงเป็นที่มาของหัวข้อที่จะกล่าวถึงในครั้งนี้ ผมจะพานักบัญชีไปรู้จัก คู่แข่งที่น่ากลัวของเราคือ AI

AI (Artificial Intelligence)

“ปัญญาประดิษฐ์” คืออะไร?

ก่อนอื่นจะขอแนะนำให้รู้จักกับ AI

เป็นการพัฒนาเทคโนโลยีโดยอาศัยความรู้ด้านวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ ผนวกความรู้ด้านอื่น ๆ เพื่อมาทำงานแทนมนุษย์

การพัฒนา AI จะเป็นเรื่องของ Machine Learning ซึ่งเป็นกระบวนการที่ AI เรียนรู้ข้อมูลเพื่อพัฒนาตัวเอง โดยนำเอาแนวคิดการทำงานของสมองคนมาใช้ในการ

- วิเคราะห์
- แยกแยะข้อมูล
- แบ่งประเภทของข้อมูล
- แก้ไขปัญหาต่าง ๆ เชิงสถิติ

เทคโนโลยีเริ่มส่งสัญญาณว่าจะเข้าสู่ยุค AI เช่น อินเทอร์เน็ตไร้สาย, Internet of Things (IoT), ระบบ Cloud และยานพาหนะไร้คนขับ เป็นต้น ทุกวันนี้จะเห็นได้ว่าหลายธุรกิจทางด้านเทคโนโลยีได้ทำการลงทุนระบบ AI ตลอดเวลา เช่น Apple, Google, Samsung, Amazon และ Huawei เป็นต้น

นายประเสริฐ หวีรัตน์ปราณี

อุปนายกคนที่สาม และประธาน
คณะกรรมการวิชาชีพบัญชีด้านการทำบัญชี

จุดแข็งและจุดอ่อนของ AI

นักบัญชีจะก้าวล้ำ AI ได้ ก่อนอื่นจะต้องทราบจุดอ่อนและจุดแข็งของ AI

จุดแข็งของ AI

- ความสามารถในการทำงานซ้ำ ๆ ได้อย่างรวดเร็ว ไม่ซ้ำซ้อน
- ทำงานได้ตลอด 24 ชั่วโมง
- ไม่มีการนัดหยุดงาน
- ระหว่างการทำงานไม่มีเรื่องอารมณ์เข้ามาเกี่ยวข้อง
- มีความสามารถในการรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ คัดกรอง แยกแยะ แบ่งกลุ่ม คัดเลือก และค้นหา
- การทำงานแบบ Algorithm กล่าวคือ ความสามารถในการคำนวณและประมวลผลได้อย่างมหาศาล มีประสิทธิภาพสูง และรวดเร็ว

จุดอ่อนของ AI

- AI ขาดแคลนเรื่อง Soft Skill และ Unstructure เช่น
 - เทคนิคการบริหารจัดการที่ดี
 - การนำประสบการณ์มาใช้ในการแก้ไขปัญหา และตัดสินใจ ในกรณีที่ไม่ใช่เหตุการณ์ปกติ
 - การนำ Lesson Learn มาประยุกต์ใช้ในการทำงาน
 - เทคนิคในการเจรจาต่อรองและการสื่อสาร ฯลฯ

ตัวอย่าง AI

ที่ทำให้ธุรกิจด้านต่าง ๆ เปลี่ยนแปลง

AI จะถูกพัฒนาให้สู่ธุรกิจต่าง ๆ มากที่สุดด้วยเทคโนโลยีที่ดีขึ้นเรื่อย ๆ จึงมีผลกระทบต่อธุรกิจด้านต่าง ๆ เช่น

- ด้านการเงิน
- ด้านการตลาด
- ด้านการศึกษา
- ด้านการแพทย์
- ด้านบริการต่าง ๆ
- ด้านกฎหมาย
- ด้านการผลิต
- ด้านสิ่งพิมพ์ ฯลฯ

ธุรกิจใดที่ปรับตัวไม่ทันก็ต้องออกจากตลาดไป ขณะเดียวกันมนุษย์ไม่มีการปรับตัวในอาชีพของตนก็จะถูก AI แย่งงานไป ไม่เว้นแม้แต่บัญชี

นักบัญชีจะปรับตัวอย่างไรจึงจะล้ำหน้า AI

จุดอ่อนที่ AI ไม่มี หรือทำได้ยาก แต่มนุษย์มี ดังนั้นเราต้องพัฒนาอย่าให้ AI ตามทัน

จุดแข็งของ AI มนุษย์จะต้องทำหน้าที่บริหารงาน AI กล่าวคือ ให้ AI ทำรายละเอียด มนุษย์เป็นผู้ต่อยอดในการบริหารจัดการ

นักบัญชีจะเตรียมตัวอย่างไร

1. ต้องเรียนรู้และทำความเข้าใจกลไกของ AI ไม่ว่าจะเป็นเรื่อง Big Data, Data Analytics, Block Chain, Internet of Things เป็นต้น
- AI ทำงานบนรูปแบบที่กำหนดไว้ (Structure Platform) แต่ AI ไม่สามารถจะรับมือ (Handle) สิ่งที่ไม่เป็นไปตามรูปแบบที่กำหนดไว้ (Unstructure Platform) กล่าวคือ AI ไม่สามารถแก้ไขปัญหาที่ไม่ได้คาดคิดมาก่อน แต่นักบัญชีจะต้องมีสิ่งเหล่านี้ ดังนั้นเราต้องให้ AI ทำงานที่เป็นงาน Routine, งานวิเคราะห์ที่ไม่สลับซับซ้อน, งาน Algorithm ให้มากที่สุด เพื่อประหยัดการทำงานของนักบัญชี นักบัญชีจะได้มีเวลาศึกษา ค้นคว้า หาความรู้ใหม่ เพื่อนำมาต่อยอดจาก AI จะช่วยองค์กรในการบริหารจัดการให้คำแนะนำ วางแผน ตัดสินใจแก้ไขปัญหา เป็นต้น
2. นักบัญชีจะต้องสะสมประสบการณ์จาก Lesson Learn ให้มากที่สุด
3. ต้องรู้ทุกอย่างที่ AI ทำรวมทั้งผลลัพธ์ที่ได้
4. นักบัญชีจะต้องเรียนรู้ศาสตร์หลาย ๆ แขนงแล้วนำมาผสมผสานในการต่อยอด หรือให้ AI ทำงานเพิ่ม
5. นักบัญชีต้องพัฒนาความรู้ด้านต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์ ทั้งทางตรงและทางอ้อม
6. ใช้ประโยชน์เรื่องการเจรจาต่อรองและการสื่อสาร
7. สภาวิชาชีพบัญชีให้ความสำคัญแก่นักบัญชี

ท่านนายกสภาวิชาชีพบัญชีได้เห็นนโยบายและแนวทางในการช่วยเหลือผู้ประกอบการ ผู้ทำบัญชี ผู้สอบบัญชี จึงได้มอบหมายให้คณะกรรมการด้านการทำบัญชีจัดทำ Application SME สบายใจ เพื่อให้ผู้ประกอบการ SME ได้นำไปใช้ทำธุรกรรม และบันทึกบัญชีโดยอัตโนมัติ

งานต่อไปเป็นการต่อยอดโดยนำ Data จากข้อมูลทางบัญชีมาทำ Data Analytics และ AI ต่อไป กล่าวคือเราจะพัฒนาผู้ทำบัญชีจากผู้บันทึกรายการมาเป็นผู้สอบทานบัญชี โดยให้ AI ช่วยวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น และผู้ทำบัญชีนำไปต่อยอดในการช่วยผู้ประกอบการในการบริหารจัดการธุรกิจ และลำดับต่อไปก็จะทำการพัฒนา AI เพื่อช่วยงานของผู้สอบบัญชีเช่นเดียวกัน เพื่อให้ Application เป็น Model ที่สมบูรณ์แบบต่อไป